

RAJ-1601210101041000 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April – 2019

Philosophy

(Indian Logic) (Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ પ્રશ્નો છે. બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(૨) આંતરિક વિકલ્પને આધારે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો.
(૩) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ ભારતીય તર્કશાસ્ત્રનો જ્ઞાનમીમાંસા સાથેનો સંબંધ સમજાવો. ૧૪
અથવા
૧ અનુમાનનું સ્વરૂપ સમજાવો.
૨ પ્રમાની વ્યાખ્યા અને તેના પ્રકારો સમજાવો. ૧૪
અથવા
૨ અનુમાનના ઘટકો જણાવો.
૩ નવ્ય ન્યાય અનુસાર અનુમાનના પ્રકારો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
૩ પંચાવયવી અનુમાનનું સ્વરૂપ વિગતે ચર્ચો.
૪ હેત્વાભાસ એટલે શું ? બાધિત હેત્વાભાસ સમજાવો. ૧૪
અથવા
૪ ન્યાય અનુસાર અનુમાનની પ્રક્રિયા.
૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) સદહેતુનાં લક્ષણો વર્ણવો.
(૨) ભારતીય તર્કશાસ્ત્રની પૃષ્ઠભૂમિ સમજાવો.
(૩) આશ્રયાસિદ્ધ હેત્વાભાસ
(૪) સ્વરૂપાસિદ્ધ હેત્વાભાસ.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) This paper contains five questions. Attempt all of them.
- (2) Give answer of all questions on basis of internal options.
- (3) The right side figures indicate marks.

1 Explain the relation of Indian Logic with Epistemology. 14

OR

1 Explain the nature of Inference.

2 Explain the definition of Prama and its types. 14

OR

2 Explain the components of Inference.

3 Describe the types of Inference according to Navya Nyaya. 14

OR

3 Clarify with details the nature of five fold Inference.

4 What is Hetvabhasa ? Explain the "Badhit Hetvabhasa". 14

OR

4 Process of inference according to Nyaya.

5 Write short answers : (any two) 14

- (1) Characteristic of Valid Hetu.
- (2) Explain the background of Indian Logic.
- (3) Ashrayasiddha Hetvabhasa.
- (4) Svarupasiddha Hetvabhasa.